

A gójátékos

// Strayer8

Bevallom, sokat gondoltam azon, hogy írjak-e erről a regényről. Az egyik okom a tépelődésre az volt, hogy nem japán, hanem kínai író tollából született műről van szó. A történetben azonban a japánok ugyanolyan fontosak, mint a kínaiak, emellett egy olyan jól megírt regény, amit olyan gondos igényességgel fordítottak magyarra, hogy már csak ezért is megérdemli a figyelmet. De talán beszéljen A gójátékos maga, remélem, hogy a regény első két bekezdése igazolja a fenti mondatot és sikerül ízelítőt adnia a mű hangulatából:

„Az Ezer Szél Tere, a zúzmárával borított játékosok valóságos höemberek, orruk-ból és szájukból fehér pára csap ki. A kalapjuk karimájáról apró jégtűk csüngenek, hegyükkel a föld felé. Az ég gyöngyházzsínű, a nap karmazsinban nyugszik le. Hol lehet a nap végső nyughelye?

Mikor alakult át a tér a gójáték rajongóinak találkahelyévé? Fogalmam sincs. A gránitkőbe vésett gótáblák sok kockája ezernyi játszma után arccá, gondlattá, imává vált.”

A regény szerkezete

Különleges regénnyel van dolgunk, amely hű marad a címéhez. Az egyes fejezetek egyes számú első személyben íródtak, és felváltva hol a lány, hol a fiatal férfi beszél benne; mint a gójátékosok, felváltva kerül rájuk a sor. Az író nő remekül érzékelteti a szereplők lelkivilágát, gondolatait. A már említett költőiség pedig képes egy-egy szóval hangulatot teremteni még az egyébként egyszerű mondatok ellenére is. A scenekmenyeket például kifejezetten lényegretörően közli Shan Sa, ám a szövegből áradó atmoszféra miatt ez mégsem zavaró.

A történet nem halad teljesen kronológiai sorrendben. Az első fejezet történéseire később kerül sor, de addig is megtudjuk, hogy hogyan kerültek oda a szereplők. Végigkövethetjük a lány minden napjait, a gójátékkal töltött napokat, bepillantást nyerhetünk az akkoriban általában elfogadott nézetekbe, a formálódó szerelembe, az együtt-létebe, családásokba. Ezzel párhuzamosan a japán katonák életét is nyomon követhetjük az indulástól kezdve a tűzkeresztségen és harcokon át egészen a megszálló élet minden napjait.

A fejezetek kifejezetten rövidek. Átlagosan másfél, két oldal hosszúak; vannak csupán féloldalasak, de a regény vége felé már hét-nyolc oldalas fejezeteket is olvashatunk.

A történet

Kínában járunk, az 1930-as években. Az erőszakosan terjeszkedő Japán Birodalom célkeresztjében most éppen Kína áll, azon belül is Mandzsúria. A főszereplő 16 éves kínai kamaszlány szülei erről a földről származnak, de a lány sokkal jobban leköti a mindennapi élet apróságai és főleg a gójáték, mint az állam politikai helyzete. Körülötte a felszín alatt forrong az ország, ám a lány lelkében még nagyobb a felfordulás, miután különleges szerelmi háromszögbe keveredik. Ebben a romantikamentesen bemutatott szerelemben fejezi fel a testiséget. Minden gondnal, bajjal, de az örömmel is egyedül kell megbirkóznia. Egyetlen olyan képes valóban elterelni a gondolatait hosszabb-rövidebb időre: a gó.

A véletlen játéka, hogy a fiatal japán katonatisztet éppen abba a kisvárosba veti a sors és hogy egyik felettese jóvoltából szabad idejében kínai áruházban az Ezer Szél Terén kellene feltűnés nélkül információkat gyűjtenie. Habár először meglepődik, hogy egy fiatal lány ilyen szabadosan a saját útját járhatja, ráadásul a csupa férfi gójátékos között egyedüli nőként láthatóan senkit nem zavar a jelenléte, hamar rájön, hogy fiatal játékos-társra méltó ellenfélnek bizonyul.

Ezután minden nap találkoznak a téren, hogy folytassák játékaikat, amely során nem beszélgetnek, mégis fokozatosan kiismerik vagy kiismerni vélik egymást. A játék különös köteleket teremt köztük, azt pedig külön érdekes megfigyelni, hogy a szereplőkben fokozatosan végbemenő változásokból mennyit észlel a másik fél és hogyan értelmezi azt.

Kiadó: Ulpius-Ház
Könyvkiadó KFT.
Oldalak száma: 264
Borító: PUHATÁBLÁS,
RAGASZTÓKÖTÖTT
Súly: 230 gr
ISBN: 9789632541013
Nyelv: MAGYAR
Kiadás éve: 2008

Források:
<http://hu.wikipedia.org/wiki/Mandzs%C3%BAria>

http://en.wikipedia.org/wiki/Shan_Sa

Szereplők

A kínai lány:

Szülei huzamosabb ideig Angliában éltek, ő maga Londonban született, aminek következtében alapvető eltérések vannak a család gondolkodásmódja és a Kínában/Mandszúriában társadalmilag elfogadott íratlan szabályok között. Az az egyik legfontosabb, hogy a szülők beleegyeznek abba, hogy lányai szerelemből házasodjanak.

Azonban a főszereplő lánynak nincsenek illúzió a szerelemmel, különösen nem a házassággal kapcsolatban, mivel ott lebeg szeme előtt nővére (Holdgyöngy) balszerencsés házassága, amely intó példaként szolgál. Talán részben emiatt temetkezik szinte fanatikusan a gójátékba és marad ki a lányiskola növendékeinek szünetben lefolytatott cseveyleiből, amikben a házaseletről ábrándoznak és hogy szüleik jó férjét választanak számukra.

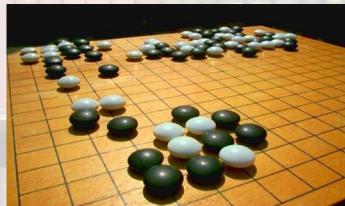
Az ellenállás akcióba lépésekor változik meg a lány élete, ekkor érkezik életébe a szerelem, habár a fentiek tükrében talán nem meglepő, hogy mindez nem túlzottan romantikus; inkább az új élmény és a testiséggel járó kapcsolatbeli változások keltik fel az érdeklődését. Valamint ezek következményei.

Nem tudatlan vagy nemtörődöm a körülötte folyó harcokkal szemben. Tudatában van annak, hogy otthona japán megszállás alá került, ám előbb a gó világába merül el, majd a szerelem sajátítja ki figyelmét. Emellett ugyan gondolataiban is érett nővé válik, de továbbra is magánéletén keresztül figyeli az eseményeket, mint legtöbbször tenné. Ahogy mondani szokás, az élet megy tovább, még háborús helyzetben is.

A fiatal japán katonatiszt:

Tösgyökeres japán családból származik, vérébe ivódott a szamurájszellem. A becsület, a japán nemzet mindenek előtt való számára. Emellett az általános hangulatnak és a katonai kiképzésnek köszönhetően látszólag hatásos volt a társadalmi agymosás: büszkén vallja, hogy bármikor feladná az életét a haza dicsőségéért.

Ennek megfelelően szinte mindenről a halálra asszociál. Igaz, ki ne tenné, ha éppen egy ellenséges országba vezényelnék, meghozza megszállóként. Ahogy a szerelemből, úgy a háború ismertetéséből is hiányzik minden romantika. Am ahogy a lányon keresztül szinte szavak nélkül megismeri a kínai népet, nagyon lassan, fokozatosan előbújnak valódi, cenzúrázatlan gondolatai is. Kiderül, hogy az elvártan érzéketlen, hazafias külső mögött érző ember lakozik, aki igenis félti az életét és érzi, hogy a propagandaszövegek ellenére sem helyes egy másik ország elnyomása.

Szimbolizmus

Ennek a cikknek nem műelemzés a célja, de bizonyára nem véletlen, hogy nem derül fény a főszereplők nevére, hiszen a lényeg a férfi-nő, megszálló-elynomott kapcsolata. Talán az sem a véletlen műve, hogy éppen éppen az elnyomott ország képviselője a lány, aki fokozatosan felfedezi a férfiak működését, míg az elnyomott hatalom részéről egy fiatal katonatiszt szerepel, akiről idővel kiderül, hogy jóval több kétség gyötéri, mint ami meglátszik rajta.

A gó szakértői pedig talán nemcsak a játékosok hangulatát lennének képesek kiolvasni a regényben közölt taktikákból, hanem esetleg az országok közti viszonytal is talánának párhuzamokat.

Történelmi háttér

Mandzsúria Kína északkeleti részén fekszik. Azelőtt innen származott a Csing-dinasztia, amely körülbelül 250 évig uralta Kínát. Később Mandzsúria orosz fennhatóság alá került, majd az orosz-japán háború következtében Japán kaparintotta meg. Azért volt olyan becses ez a terület, mert gazdag volt nyersanyagokban valamint jó a termőföldje.

1925-re azonban az erőteljes orosz/szovjet építkezéseknek köszönhetően az ország gyakorlatilag újból szovjet befolyás alá került, amit a japánok nem tűrtek. Így 1928-ban meggyilkolták a terület hadurát. A mandzsuk természetesen lázadtak az elnyomás ellen, aminek az 1931-es mukdeni-incidens lett a következménye. 1932-ben tehát a Japán Birodalom legnagyobb és legrangosabb hadteste (Kvantung-hadsereg vagy Kuantung hadsereg) megszállta a területet. A könyvben ez a hadművelet keretezi a történetet. Később a japánok létrehozták a Mandzsukuo nevű bábállamot.

Összegzés

Annak ellenére, hogy távol-keleti műről van szó, A gőjátékos egy nagyon erős hangulatú regény. Kerüli a giccset, nem merül el a történelmi részletekben, többször naturalisztikusan ír kellemetlen témákról, és mégis megmarad az emlékezetünkben egy-egy költői félmondat, ami képes akár egy egész fejezetet átítani.

Külön előnye, hogy képes naturalisztikusan és mégis finoman fogalmazni, ha olyan kényes témák merülnek fel, mint a testiség, kínzások, fizikai tünetek. Ugyanaz jellemző ezen témák leírására, mint a regény egészére. Rövid, célravezető mondatok, amelyekben egy-egy jól eltalált szó több hangulatot teremt, mint 5-10 barokkos körmondat.

Mindenesetre a témák miatt mindenképpen 16 éven felülieknek ajánlanám.

A már említett kevésbé romantikus szerelmi szál mellett pedig ott húzódik a keletiesen rejtett szerelem is, amely kitűnően illik a japán katona és kínai kamaszlány kapcsolatához.

Shan Sa

Shan Sa eredetileg Yan Nin néven látta meg a napvilágot 1972-ben, Pekingben. Már korán kitűnt tehetségével, mikor 8 évesen megnyert egy 12 éves aluliak számára kiírt versversenyt. 1990-ben Párizsba költözött, ahol filozófia szakon végzett. Több regénye és verses kötetje is megjelent. Emellett festőművészként kiállításai is vannak.

